

Sygn. akt VIII U 2843/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2019 r. w Gliwicach

sprawy H. R. (R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o emeryturę pomostową

na skutek odwołania H. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 20 września 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. R. prawo do emerytury pomostowej od 1 lipca 2018 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz H. R. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 2843/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 20 września 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, odmówił ubezpieczonemu H. R. przyznania prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, a nadto na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej, podnosząc, iż spełnia warunki do przyznania tego świadczenia. Skarżonej decyzji zarzucał błąd w ustaleniach

faktycznych polegający na przyjęciu, że na dzień 1 stycznia 2009 r. nie udowodnił on pracy co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W uzasadnieniu wskazywał, że od 12 marca 1979 r. do 28 lutego 2003 r. pracował w szczególnych warunkach jako spawacz w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G., zatem spełnia sporną przesłankę.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony H. R. urodził się (...) Wiek 60 lat ukończył (...) Od 1 marca 2003 r. prowadzi działalność gospodarczą. Nie pozostaje w zatrudnieniu.

W dniu 5 lipca 2018 r. ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę pomostową.

Decyzją z 20 września 2018 r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury pomostowej, z uwagi na nie udowodnienie na dzień 1 stycznia 2009 r. co najmniej 15- letniego okresu pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz nie wykonywanie po 31 grudnia 2008 r. takiej pracy.

ZUS uwzględnił ubezpieczonemu 23 lata i 5 miesięcy pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, natomiast nie uwzględnił żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 12 marca 1979 r. do 28 lutego 2003 r. pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. na stanowisku spawacza. Zakład ten prowadził budowy na terenie całego (...). Ubezpieczony pracował przy wytwarzaniu elementów i konstrukcji wykorzystywanych przy budowach. Przez cały okres pracy w ww. przedsiębiorstwie pracował jako spawacz. Stanowisko pracy znajdowało się na hali – początkowo pozbawionej wentylacji – w ciasnych boksach o wymiarach 3x2 metry. Ubezpieczony spawał rury, kolana, kompensatory, trójniki, odwadniacze, kontenery do przewożenia piasku. Spawanie rur i kontenerów odbywało się od wewnątrz i wymagało wymuszonej pozycji – kłęczącej, bądź z wysoko uniesionymi ramionami. Spawano metodą łukową, tj. zakładano do uchwytu elektrody i za ich pomocą spawano. Powodowało to silne zadymienie. Warunki pracy były uciążliwe. Taką pracę ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Wraz z odwołującym w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. pracowali świadkowie: M. R. (zatrudniony jako spawacz), M. S. (zatrudniony spawacz) oraz E. Z. (zatrudniony jako spawacz).

Ubezpieczony udowodnił 26 lat, 4 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Bezsporne jest, że ubezpieczony po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Powyższe okoliczności ustalił Sąd na podstawie akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w G., zeznań świadków M. R. (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 4.11 i n. k. 33), M. S. (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 20.22 i n. k. 33) i E. Z. (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 31.48 i n. k. 33) oraz przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z 12 marca 2019 r. min. 41.52 i n. k. 33).

Zgromadzony materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny, logiczny i spójny, przez co mogący stanowić podstawę rozstrzygnięcia. Zeznanie świadków były spójne, logiczne i korespondowały z wyjaśnieniami ubezpieczonego.

Sąd Okręgowy zważył:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948 r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999 r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Po myśli art. 3 ust. 1 prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 (ust. 4). Za pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 3 (ust. 5). Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (ust.7).

Sąd wskazuje, iż ubezpieczony nie może nabyć prawa do emerytury pomostowej w oparciu o cytowany wyżej art. 4 ustawy, gdyż po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy – co nie jest okolicznością sporną. Natomiast art. 4 ustawy wymaga łącznego spełnienia wszystkich wymaganych przesłanek.

Prawo odwołującego do emerytury pomostowej należy rozpatrywać w świetle art. 49 omawianej ustawy.

Zgodnie treścią art. 49 prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;

2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;

3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

W mniejszej sprawie nie było przedmiotem sporu, że ubezpieczony urodził się po dniu 31 grudnia 1948r., osiągnął wymagany wiek 60 lat, posiada wymagany okres składkowy i nieskładkowy oraz nie pozostaje w zatrudnieniu.

Przedmiotem sporu było natomiast, czy ubezpieczony wykazał co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy.

W ocenie Sądu przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 2009 r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych przez okres ponad 15 lat.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego, tj. akt osobowych ubezpieczonego, zeznań świadków oraz wyjaśnień ubezpieczonego, wynika jednoznacznie, że ubezpieczony w okresie od 12 marca 1979 r. do 28 lutego 2003 r. pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. jako spawacz, a charakter jego pracy odpowiadał pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. W tym czasie ubezpieczony spawał rury, kolana, kompensatory, trójniki, odwadniacze oraz kontenery do przewożenia piasku. Spawanie często odbywało się wewnątrz konstrukcji (np. rur, czy kontenerów) w bardzo ciasnych miejscach i wymagało wymuszonej pozycji – klęczącej, bądź z wysoko uniesionymi ramionami. Ubezpieczony spawał metodą łukową, tj. za pomocą elektrod, co powodowało silne zadymienie. Taką pracę ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponadto pracę wykonywał w boksach o wymiarach 2x3m bez wentylacji.

Nie budzi wątpliwości Sądu, że wymienione wyżej, wykonywane przez ubezpieczonego prace zaliczają się do pracy wykonywanej w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Nie kwestionował tego również organ rentowy.

Sąd Okręgowy zwraca jednak uwagę, iż aby uzyskać prawo do emerytury pomostowej w oparciu o art. 49 ustawy, ubezpieczony w dniu wejścia w życie ustawy musi posiadać wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3. Oznacza to, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w okresie spornym w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. musi nie tylko zostać zakwalifikowana do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu dotychczasowych przepisów tj. art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ale też musi być to praca w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Innymi słowy musi to być praca wymieniona w załączniku 1 lub 2 do ustawy o emeryturach pomostowych.

Postępowanie dowodowe wykazało jednoznacznie, że praca ubezpieczonego w okresie spornym może zostać zaliczona do prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych, gdyż wykonywane przez niego prace zostały wymienione w załączniku nr 1 tej ustawy pod poz. 28 – prace bezpośrednio przy spawaniu łukowym lub cięciu termicznym w pomieszczeniach o bardzo małej kubaturze, z utrudnioną wentylacją (podwójne dna statków, zbiorniki, rury itp.).

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania, ubezpieczony spełnia zatem wszystkie przesłanki wskazane w art. 49 ustawy do przyznania emerytury pomostowej.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji i zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury pomostowej od 1 lipca 2018 r., tj. od miesiąca złożenia wniosku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w punkcie drugim orzeczenia, po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015r., poz. 1800).

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek